

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Ghenadie Nicolaev,

Judecători – Petru Moraru, Nadejda Toma

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013, declarate de către inculpatul

***Gasparean Petru Petru**, născut la 23.04.1984,
originar și domiciliat în or. Durlăști, str. N. Gribov 6/1,
ap. 33, mun. Chișinău.*

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 26.07.2013 - 03.10.2013;

Instanța de apel: 25.10.2013- 20.11.2013;

Instanța de recurs: 28.07.- 17.09.2014;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 octombrie 2013, Gasparean Petru a fost condamnat în baza art. 187 alin.(2) lit. f) e) Cod penal, la 4 ani și 6 luni închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Instanța de fond a constatat în fapt că, Gasparean Petru la 08 mai 2012, în jurul orelor 13.40 min., urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. Haiduc Tobultoc 2-A, mun. Chișinău, în mod deschis a smuls de la gâtul lui Radu Diana, un lanț din aur, în valoare de 2.000 lei, după care cu bunul sustras, a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel, părții vătămate o daună în proporții considerabile.

2.1 Tot el, la 24 mai 2012 în jurul orelor 15.00, aflându-se în mun. Chișinău, avînd intenția sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. Ion Creangă, s-a apropiat din spatele lui Cozacenco Svetlana, cu care se afla pe aceeași stradă, intenționat, în vederea realizării intenției sale criminale, în mod deschis a smuls de la gâtul acesteia un lănișor din aur cu o cruciuliță din aur în valoare de 3.800 lei, părăsind locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel, părții vătămate o daună materială considerabilă.

2.2 Tot el, la 20 iunie 2012 în jurul orelor 21:40 min., aflându-se la stația terminus a maxi-taxiurilor nr. 145 de pe șoseaua Balcani, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor materiale a altei persoane, s-a apropiat de automobilul serviciului de taxi de model „Citroen Berlingo”, cu n/î IL BC 553 în care se afla cet. Merghea Elizaveta și în mod deschis, a sustras de la gâtul acesteia un lănișor cu o cruciuliță din aur la prețul de 3.000 lei, cauzându-i astfel, părții vătămate o daună materială considerabilă

2.3 Tot el, la 08 iulie 2012, în jurul orelor 11.20 min., urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se la intersecția str. Miron Costin și str. O. Ghibu, mun.

Chișinău, în mod deschis a smuls de la gâtul lui Chionig Elena, un lanț din aur sub formă de împletitură plată cu greutatea de 7 grame, la prețul de 5.000 lei și o cruciuliță din aur cu greutatea de 2 grame la prețul de 1.300 lei, după care cu bunurile sustrase, a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel, părții vătămate o daună în proporții considerabile, în sumă totală de 6.300 lei.

2.4 Tot el, la 28 iulie 2012, în jurul orelor 10:14 min., acționând cu intenție directă și urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. Spicului, mun. Chișinău, în preajma Școlii Profesionale nr.9, din str. Pelivan 30, mun. Chișinău, s-a apropiat de cet. Z. Dolgouhov, pe care a întrebat-o unde se află str. Paris, mun. Chișinău, după care în mod deschis a sustras de la gâtul acesteia un lăntișor din aur cu masa de 2,1 gr., la preț de 2.360 lei, aplicându-i o lovitură cu mîna în regiunea capului, părăsind locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel, părții vătămate Zinovia Dolgouhov o daună materială în proporții considerabile și vătămări corporale neînsemnate.

3. Avocatul Andrei Lazăr în numele inculpatului Gasporean Petru, a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate din prevederile art. 187 alin. (2) lit. e) f) Cod penal, în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal, cu încetarea cauzei penale în legătură cu împăcarea părților.

În argumentarea cerințelor sale avocatul a invocat că, la materialele dosarului nu se conțin confirmări, privind costul fiecărui obiect din aur sustras de inculpat, acestea fiind fixate doar din spusele părților vătămate, astfel semnul calificativ „dauna considerabilă”, urma să fie apreciată de către instanța de fond.

Totodată, apelantul a invocat dezacordul cu stabilirea semnului calificativ în privința inculpatului - *aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe*, pe episoadele sustragerii bunurilor de la partea vătămată Dolgouhov Z. și de la Cazacenco S., odată ce, ultimele în instanța de judecată au relatat că nu li s-au cauzat suferințe fizice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013, apelul avocatului A. Lazăr în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, examinîndu-le prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, ajungînd astfel, la concluzia legală privind vinovăția inculpatului de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) f) Cod penal.

Instanța de apel a mai menționat că, luînd în considerație venitul lunar a fiecărei părți vătămate, corect i-a fost stabilit inculpatului calificativul componenței de infracțiuni „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

S-a invocat că, din analiza materialului probator s-a reținut și semnul agravant al componenței de infracțiune „aplicarea violenței nepericuloase pentru viață”, în cazul părților vătămate Cazacenco S. și Dolgouhov Z., astfel afirmația apărătorului, privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 187 alin.(1) Cod penal, și de încetarea procesului penal, în legătură cu împăcarea părților nu au putut fi admise de către instanță, deoarece, conform raportului de constatare medico-legală din 30 iulie 2012, s-a constatat că inculpatul a cauzat vătămări corporale neînsemnate lui Dolgouhov V., astfel, acțiunile acestuia nu cad sub incidența dispoziției art. 109 Cod penal.

5. Cernomoreț Petru, în temeiul pct. 6), 8), 10), și 12) alin. (1) Cod de procedură

penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitînd casarea acestora din motiv că ambele acte judecătorești sunt formale și ilegale.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 26 martie 2014, s-a dispus inadmisibilitatea recursului declarat de către Cernomoreț P. din motiv că recursul ordinar a fost declarat de tatăl acestuia Cernomoreț Petru care, nu întrunește calitatea procesuală a titularului de drept, în sensul art. 401 Cod de procedură penală, adică nu este persoana abilitată cu dreptul de a declara apel sau recurs.

7. Inculpatul Gasporean Petru, la 16 mai 2014, 12 iunie 2014, 27 iunie 2014 și la 08 septembrie 2014, invocînd art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitînd casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui, invocînd dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor, menționînd că dosarul în cauză a fost fabricat, colaboratorii de poliție ilegal au participat în calitate de martori, părțile vătămate în ședință nu și-au expus părerea, instanța de apel nu a luat în considerație că inculpatul a încheiat tranzacție de împăcare cu părțile vătămate iar acestea la rîndul său nu au careva pretenții față de el, colaboratorii de poliție Cozma D., Chicu N. și Ababii I. contrar prevederilor art. 90 Cod penal au fost atrași în calitate de martori, săvîrșirea infracțiunilor i-a fost incriminată prin intimidări și amenințări, mai mult, calificarea în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, nu a fost confirmată în coraport cu costul fiecărui articol sustras, acestea fiind acceptate din spusele părților vătămate, astfel prețul obiectelor sustrate putea fi mai mic.

7.1. La fel, recursul ordinar din 08.09.2014, inculpatul a invocat că, încheierea vicepreședintelui Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22.05.2014, a primit-o pe data de 29.05.2014 (conform ștampilei poștale) și din acest moment urmează să fie calculat termenul pentru depunerea recursului ordinar întocmit cu respectarea Codului de procedură penală.

8. Verificînd argumentele invocate de inculpatul Gasporean Petru, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursurilor ordinare, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Lecturînd materialele cauzei, Colegiul penal constată că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată (*f. d. 189, vol. I*), la 20 noiembrie 2013 a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului A. Lazăr și inculpatului

Gasporean P., cu anunțarea lor despre pronunțarea deciziei motivate la 18 decembrie 2013.

Copia deciziei motivate a instanței de apel, a fost expediată inculpatului la 26 decembrie 2013 (f.d. 200, vol.I).

Așadar, în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă **din 18 decembrie 2013** de la pronunțarea deciziei integrale și **a expirat la 20 ianuarie 2014**.

La **16.05.2014** inculpatul a declarat prima cerere de recurs ordinar, care prin încheierea vicepreședintelui Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2014, a fost restituită inculpatului pentru înlăturarea neajunsurilor în sensul prevederilor art. 430 pct. 4), 5), 6) Cod de procedură penală.

Ulterior, la **12.06.2014 (f.d. 222, vol. I)**, **27.06.2014 (f.d. 226, vol. I)** și la **08.09.2014** inculpatul s-a mai adresat cu cereri de recurs ordinar.

Astfel, argumentul recurentului Gasporean P. precum că recursurile ordinare din 12.06.2014, 27.06.2014 și din 08.09.2014 sunt declarate în termen, nu poate fi reținut, deoarece primul recurs declarat la 16.05.2014 a fost declarat tardiv, prin urmare și recursurile vizate supra urmează a fi considerate ca declarate peste termenul legal de 30 de zile.

În acest context, Colegiul penal invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, hotărîrea din 03 aprilie 2008 în cauza Ponomaryov vs. Ucraina, 3236/03, unde, între altele, Curtea a notat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice.

Avînd în vedere că, în situația cînd instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărîrii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la condamnarea inculpatului Gasporean P..

Astfel, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeii de drept de casare a hotărîrii adoptate în cauza inculpatului Gasporean P. și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de inculpat ca fiind declarate peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, -

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul **Gasporean Petru Petru** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013, în propria cauză penală, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată la 08 octombrie 2014.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecători

Petru Moraru

Nadejda Toma